

Skellefteå kommuns yttrande över betänkandet Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40)

Skellefteå kommun har erhållit rubricerade Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40) på remiss, och avger härmed följande yttrande:

På socialtjänstens område föreslås ändringar i bland annat lag om vård av unga (LVU), socialtjänstlagen (SoL) samt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). De förändringar som föreslås är bland annat tillägg i redan befintliga bestämmelser om barnets rätt till information om beslut som rör honom eller henne. Och att den som lämnar informationen ska i den utsträckning det är möjligt försäkra som att barnet har förstått den lämnade informationen. Vidare föreslås också att barnet ska förordnas ett offentligt biträde i mål och ärenden som rör placering i bland annat familjehem i de fall barnet motsätter sig åtgärden.

Av utredningens konsekvensanalys framkommer att förslaget inte bedöms leda till att kommuner får göra nya eller mer omfattande insatser än vad de redan gör eller är skyldiga att göra idag. Gällande ekonomiska konsekvenserna framgår följande av utredningen: "Som konstaterats lär den största kostnadskonsekvensen av utredningens förslag uppstå genom att de klagomålsärenden som aktualiseras efter att Sverige har ratificerat barnkonventionens tredje tilläggsprotokoll sannolikt lär leda till att 10–20 lagakraftvunna utvisningsbeslut per år inhiberas. Under den tid klagomålen sedan utreds – vilket sannolikt tar två till tre år – kommer de berörda barnen och deras familjer att bli kvar i landet. De kommer då att ge upphov till kostnader som till en del berör de kommuner och regioner där familjerna vistas. Det handlar till exempel om kostnader för skolgång och sjukvård. I och med att det antas handla om 10–20 nya ärenden per år kommer dock dessa kostnader sannolikt inte att beröra alla regioner och i synnerhet inte samtliga kommuner. Som framgått handlar det också om kostnader som staten i huvudsak ger ersättning för, låt vara att dessa ersättningar enligt SKR inte alltid ger full kostnadstäckning".

Skellefteå kommun bedömer att konsekvensanalysen avseende kommunernas påverkan möjligtvis är något tunn, detta mot bakgrund av de förtydliganden som föreslås avseende bland annat barnets rätt till information samt att prövningstiden för klagomålen uppskattas till två till tre år. Att vänta i upp till två eller tre år på prövning av ett ärende kan medföra en påfrestning för den enskilde eller familjen.

SKELLEFTEÅ KOMMUN

Utredningens förslag berör också försöksverksamhet med statsbidrag till barnrättsbyråer som bedriver verksamhet med oberoende barnombud. En inbjudan till ett seminarium den 14 december som berör detta har skickats från Barnrättsbyrån, men detta seminarium inträffar efter förslag till yttrande ska ha lämnats för beredning till Socialnämnden i kommunen. Utifrån den begränsade svarstiden har det varit svårt att lämna några fördjupade kommentarer på förslaget. En sådan analys hade främst avsett vilken praktisk innebörd förslaget får på socialtjänstens arbete.

Skellefteå kommun och vår socialförvaltning ställer sig positiva till förslaget om barnets möjlighet till att få ett offentligt biträde, till exempel vid familjehemsplacering enligt 4 kap 1 § SoL där barnet motsätter sig åtgärden. Att det ska fattas formella placerings- och omplaceringsbeslut enligt SoL, vilka också ska gå att överklaga, kommer att leda till en större administration, samt utökat antal fattade beslut för nämnden. Förslaget kommer sannolikt medföra ökad rättssäkerhet för barnet eller den unge och medföra ökad möjlighet för barnet eller den unge att komma till tals.

Avslutningsvis vill Skellefteå kommun beröra utredningens förslag om att "den som lämnar informationen ska i den utsträckning det är möjligt försäkra sig om att den unge har förstått den lämnade informationen". Det är viktigt att den praktiska innebörden av begreppet försäkra sig om så långt möjligt tydliggjorts. I praktiken skulle det kunna innebära problem att veta när barnet förstått, i synnerhet små barn och barn med funktionshinder.